

در پیامی صورت گرفت

قدردانی رئیس جمهور از حضور مردم در راهپیمایی اربعین

گروه سیاست: رئیس جمهوری در پیامی با قدردانی از حضور پرشور و حماسی محبان امامت و ولایت در راهپیمایی بزرگ و جهانی زیارت اربعین حسینی، تصریح کرد که این حماسه بی نظیر و وصفناپذیر، امسال با وجود خواسته استکبار جهانی...

صفحه ۲

دوشنبه ۲۹ مهر ۱۳۹۸ • ۲۲ صفر ۱۴۴۱ • ۲۱ اکتبر ۲۰۱۹

تنترها

چرا فریدون به مرخصی زودهنگام رفت؟

صفحه ۶

هادی غفاری:

تضارب آرا باعث شکوفایی مجلس اول شد

صفحه ۶

مجادله مشاور رئیس جمهوری با یک نماینده

صفحه ۲

روایت عطرینافر از مظلوم‌نمایی اصولگرایان

صفحه ۲

انتقاد عضو مجمع تشخیص مصلحت

از بلاتکلیفی لوائح FATF

وقت‌گشی در وقت اضافه

صفحه ۶

احمد میردی:

شفافیت راه بازگرداندن اعتماد از دست‌رفته مردم

صفحه ۱۳

حرف اول

مجلس اول بهترین بود؟

نعمت احمدی . حقوق دان

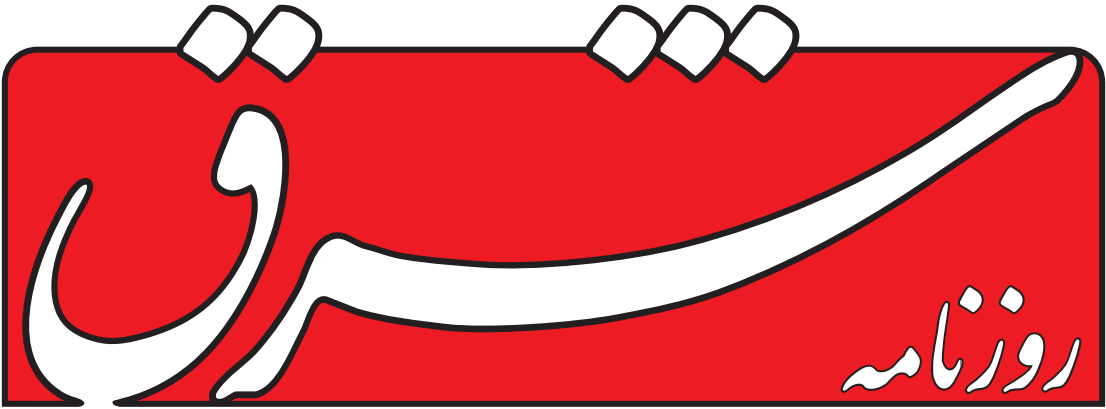

«مجلس اول بهترین مجلس بود؛ همین یک جمله از میان سخنان رئیس‌جمهور کافی بود که مسئله نظارت شورای نگهبان، موضوع اصل ۹۹ قانون اساسی

را پنج ماهی قبل از انتخابات پیش‌روی مجلس شورای اسلامی به صدر دغدغه‌های انتخاباتی بکشاند. برابر اصل ۹۹ قانون اساسی، شورای نگهبان مسئولیت نظارت بر مراجع تعیین‌شده و خبرگان رهبری، ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و مراجعه به آرای عمومی و همه‌پرسی را بر عهده دارد. مسئله اصلی این است که نظارت بر انتخابات چه بار تکلیفی‌ای دارد و گستره آن تا چه مراحلی است، شورای نگهبان معتقد است سه نوع نظارت وجود دارد:

نظارت استطلاعی: هدف از نظارت استطلاعی، اطلاع و آگاهی ناظر است و این نوع نظارت به ناظران توان این را می‌دهد که جلوی خلاف و ورود خلاف‌کاران به انتخابات را بگیرند، اما پرسش این است، مرجع اعلام اطلاع و آگاهی کجاست و مرجع ناظر آیا محدود به پرسش از مراجع تعیین‌شده و خاص است؛ موضوعی که حداقل تا سال ۱۳۷۰ از مجلس اول تا مجلس سوم شورای نگهبان از مراجع ذکرشده در قانون، سوابق افراد و مواضع حضور یا عدم حضور کاندیداها را استعلام می‌کرد. **نظارت استصوابی:** نوع دیگر نظارت، نظارت استصوابی است؛ صراحتاً عرض می‌کنم نگارنده تا خرداد سال ۱۳۷۰ و پرسش و پاسخی که از ناحیه هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات از شورای نگهبان شد، از نظارت استصوابی بی‌اطلاع بود؛ در تعریف نظارت استصوابی، شورای نگهبان معتقد است نظارت استصوابی، نظارتی درون‌گراست؛ یعنی در مواردی که نظارت بیرون از خودش، صراحتاً عرض می‌کنم نگارنده تا خود در درون خودش عمل نظارت را انجام می‌دهد و این تفاوت دارد با مواردی که نظارت بیرون‌گراست؛ برای مثال بازرسی کل کشور حالت نظارت بر قوه قضائیه را دارد؛ اما درون‌نظارتی نیست یعنی فقط می‌تواند آنچه را دیده و تشخیص داده و به آن رسیده، به یک مرجع بیرون از خودش اطلاع دهد؛ اما نظارت قوه قضائیه درون‌گراست. بعضی به اشتباه تصور می‌کنند ماهیت نظارت قوه قضائیه همان نظارت سازمان بازرسی کل کشور است، درحالی‌که سازمان بازرسی کل کشور وسیله نظارت است و نظارتش نظارت استرجاعی، یعنی ارجاع به مراجع ذی صلاح است؛

ادامه در صفحه ۴

معاون پیشین ارزی بانک مرکزی ضمن ضروری دانستن اصلاح قانون بودجه مطرح کرد

نفوذ دولتی‌ها در بدنه بانک مرکزی

صفحه ۴

ترجیح پاستور به بهارستان؟

عبدالله ناصری: عارف به احتمال زیاد

کاندیدای مجلس نخواهد شد

قالیباف به جای روحانی، جلیلی به جای لاریجانی؟

صفحه ۲ و ۳

نقدتند رئیس کل بانک مرکزی به بدعهدها

خودروسازی فشل تاکی باید ادامه یابد

گروه سیاست: رئیس کل بانک مرکزی با مطرح‌کردن این سؤال که در شرایط دشوار اقتصادی چرا باید به بخش‌هایی که نتوانستند به قول‌های خود عمل کنند نقدبندگی اختصاص داد، تصریح کرد: خودروسازان در سال‌های گذشته بارها نقدبندگی جدید...

صفحه ۴

سال هفدهم • شماره ۲۵۵۴ • ۱۶ صفحه • ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

دلیل نگاه منفی دولت کانادا به روابط با ایران

فریدون مجلسی . تحلیلگر روابط بین‌الملل

چهار سال پیش که حزب لیبرال کانادا در انتخابات پیروز شد، با توجه به سیاست‌های خصمانه‌ای که دولت محافظه‌کار پیشین در قبال ایران داشت و با توجه به اینکه حتی دو کاندیدای لیبرال ایرانی‌تبار به مجلس ملی آن کشور راه یافته بودند، تصور می‌رفت گشایشی در روابط دو کشور پدید آید؛ اما به دلایلی چنین نشد. در واقع همان‌طور که در ایران جناحی غرب‌هراسی را تبلیغ می‌کند، در غرب و ازجمله در کانادا نیز برخی جریان‌ها، جدا از اسلام‌هراسی که بیشتر نظر به داعش، القاعده و طالبان دارد، ایران‌ستیزی را تبلیغ می‌کنند. اکنون که تحریم‌های دوجانبه آمریکا علیه ایران با تهدیدهای آن کشور در سطح جهان دنبال می‌شود، کانادا نیز به دلایل زیر از سیاست‌های آمریکا تبعیت می‌کند:

● کانادا با مرزی چندهزارکیلومتری، همسایه هم‌زبان و هم‌فرهنگ آمریکاست و بیشترین و اصلی‌ترین روابط بازرگانی خارجی را با آن کشور دارد؛ درحالی‌که روابط بازرگانی کانادا و ایران را حتی در شرایط مسالمت‌آمیز نیز نمی‌توانستیم با روابط آن دو همسایه مقایسه کنیم. ازاین‌رو، کانادا خود را ناچار به رعایت تمایلات آمریکا در حمایت از تحریم‌های دوجانبه آن کشور علیه ایران می‌داند و نمی‌خواهد برخلاف تمایل آمریکا برای خودش دردسر ایجاد کند.

● سیاست خارجی کانادا و به‌ویژه جناح محافظه‌کار آن کشور، مانند آمریکا و سایر کشورهای غربی، در قبال ایران دوستانه نیست و از تحریم‌های آمریکا علیه ایران تبعیت می‌کند. بزرگ‌ترین دلیل آن نیز به مسئله اسرائیل بازمی‌گردد؛ چراکه کانادا اقلیت یهودی صاحب‌نفوذی دارد که در آن کشور لابی قدرتمندی دارند.

● دو مانع اختصاصی نیز در راه اصلاح روابط ایران و کانادا وجود دارد که به شهروندان دوتابعیتی ایرانی- کانادایی مربوط می‌شود؛ یکی خانم زهرا کاظمی، عکاس و خبرنگار یک روزنامه کانادایی است که به دلیل عکس‌گرفتن از ورودی زندان اوین، دستگیر و هنگام بازپرسی حوادثی برای او رخ داد که منجر به درگذشت او شد. گرچه از دید ایران، خانم کاظمی با هویت ایرانی خود به ایران سفر کرده و تابعیت کانادایی او در ایران رسمیت ندارد؛ اما با توجه به اینکه حتی از خانواده کانادایی او، با وجود پیگیری مقامات کانادایی، به خاطر این امر خطیر دلجویی نشده، به صورت موضوعی حل‌نشده از دوران قاضی مرتضوی برجای مانده است. نکته دیگری که مزید بر علت شد، موضوع مرگ کاووس سیدسامانی، استاد دوتابعیتی جامعه‌شناسی و فعال محیط زیست بود که اعلام شد در دوره بازپرسی خودکشی کرده است. همسر ایشان نیز تا دو سال ممنوع‌الخروج بود و به‌تازگی اجازه یافت به فرزندان خود در کانادا ملحق شود. این امر نیز با اعتراض دولت و افکار عمومی کانادا همراه بوده است.

اما در شرایط متعارف، حتی در صورت ادامه قطع روابط ایران و آمریکا، روابط کانادا و ایران می‌توانست منافع دوجانبه سرشاری داشته باشد. به‌ویژه باید در نظر داشت که کانادا یکی از ثروتمندترین کشورهای جهان است که شهروندانش از بالاترین سطح رفاه، آموزش و بهداشت برخوردارند. گرچه این کشور متحد طبیعی و تاریخی آمریکاست؛ اما برخلاف نظر رادیکال‌های داخلی، مستعمره آن کشور نیست. در واقع مستعمره‌نابیند کانادای بهره‌مند از بالاترین سطح رفاهی جهان، نوعی تمجید از استعمار محسوب می‌شود؛ از کانادا حدود ۴۰۰ هزار ایرانی‌تبار زندگی می‌کنند که بالاترین سطح آموزش عالی حتی در مقایسه با شهروندان کانادایی را دارند. اینان یک‌ونیم درصد جمعیت کانادا را تشکیل می‌دهند؛ اما سهم فعالیت اجتماعی، اقتصادی و علمی آنان بیش از نسبت عددی آنهاست. اغلب آنان مهاجران عادی هستند که با خویشاوندان خود در ایران مراودات و رفت‌وآمدهای دوجانبه دارند. متأسفانه قطع روابط دو کشور برای منافع این اقلیت مهاجر بسیار زیان‌بخش بوده است. این ۴۰۰ هزار نفر مردمان اغلب مرفه، خانواده‌هایی در ایران دارند که دیدارهای آنها مستلزم سفر به کشورهای همسایه برای دریافت ویزا و سفر با شرکت‌های هواپیمایی خارجی است.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

به رسم نخبه‌کشی

جانگ چیان به مرزهای شرقی شاهنشاهی اشکانی» و «از آکد تا ملوخ؛ بالندگی اقتصادی و فرهنگی سرزمین‌های خلیج‌فارس در اواخر هزاره سوم ق.م» در سال ۱۳۹۴ و مقالات منتشرشده در نشریات معتبر علمی خارجی با موضوعاتی چون «حقوق بین‌الملل باستانی بابل و حمایت از بازرگانان در برابر سرقت و کلاهبرداری و جعل در قوانین بابل» اشاره کرد. حسین بادامچی، این عضو شاخص و پیشگام انجمن حقوق‌شناسی، در زمره نخبگان ایران‌زمین است. در آمیختگی و هم‌افزایی دانش حقوق با تاریخ ایران باستان و بهره‌مندی از علوم باستان‌شناسی و اشراف به ترجمه متون و خطوط کهن تمدن باستان، از او چهره علمی ویژه‌ای ساخته بود که آینده درخشانی را برایش متصور بوده و هر روز منتظر بودم مطالب جدیدی از او منتشر شود.

چندی بود که از او بی‌خبر بودم و پاسخ تلفنش را نمی‌داد و فکر می‌کردم برای فرصت طلعاتی به خارج از کشور رفته باشد؛ درست حدس زده بودم، از ایران رفته، اما نه برای فرصت مطالعاتی، بلکه مهاجرت کرده است، به دلیل اخراج از دانشگاه و مطالب جدیدی از او منتشر شد.

چندی بود که از او بی‌خبر بودم و پاسخ تلفنش را نمی‌داد و فکر می‌کردم برای فرصت طلعاتی به خارج از کشور رفته باشد؛ درست حدس زده بودم، از ایران رفته، اما نه برای فرصت مطالعاتی، بلکه مهاجرت کرده است، به دلیل اخراج از دانشگاه و مطالب جدیدی از او منتشر شد.

چندی بود که از او بی‌خبر بودم و پاسخ تلفنش را نمی‌داد و فکر می‌کردم برای فرصت طلعاتی به خارج از کشور رفته باشد؛ درست حدس زده بودم، از ایران رفته، اما نه برای فرصت مطالعاتی، بلکه مهاجرت کرده است، به دلیل اخراج از دانشگاه و مطالب جدیدی از او منتشر شد.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

گفت‌وگو برای صلح: مسجد گوهر آغای شوشی

تغییرکنند و بذریه‌ای کینه در دل مردم بکارند و نام آن فقط با جنگ و درگیری در تیترو رسانه‌ها همراه شود.

شوشی مهم‌ترین شهر آن ناحیه است که چشم‌اندازی ایرانی دارد و شاهد جنگ و درگیری‌های ایران و روس بود. حصار معروف آن، شهر را به یک قلعه در بلندی تبدیل کرده است. شوشی در قدیم دو جاده بزرگ داشت؛ یکی جاده شاهی بود که در زمان داریوش ساخته شد و شهر را به تبریز و جنوب وصل می‌کرد و دیگری راهی که به ایوان و غرب می‌رفت و در زمان انوشیروان ساخته شده بود. خاندان‌های مهم ایرانی شهر در جنگ جهانی نخست به دست نیروهای عثمانی باقی‌عالم شدند یا به ایران گریختند. مسجد گوهرآغای شوشی مهم‌ترین مرکز شیعی منطقه با یک حوزه علمیه کوچک بود که به دلیل بی‌توجهی پلشویک‌ها و سپس جنگ داخلی به مخروبه تبدیل شده بود. حیاط پشتی مسجد ده‌ها مزار با سنگ قبرها و کتیبه‌هایی مزین به اشعار فارسی و نام‌های ایرانی دارد.

سال ۱۳۹۵ هنگامی که از مجموعه مساجد منطقه دیدن کردم، گوهرآغا در حال بازسازی بود؛ اما باور احیای آن به این شکل به‌ویژه با پاسداشت فرهنگی ناحیه است. اندکی دشوار به نظر می‌رسید؛ اما امروز این بنا کاملاً مرمت شده و آماده بهره‌برداری است. شاید این اقدام فایده مادی برای دولت محلی ناگورنو- قراباغ یا ارمنستان نداشته باشد؛ به‌ویژه آنکه آنها حکومت ترولتمدنی نیستند؛ اما نشانه‌ای از تلاش برای صلح و همزیستی مشترک و حفظ تنوع فرهنگی ناحیه است. احیای مسجد ایرانی شوشی از لحاظ حوزه تمدنی «ایران فرهنگی» نیز اهمیت بسزایی دارد. این مسجد با معماری کاملاً ایرانی ساخته شده بود و ازاین‌رو است که مرمت آن نیز فقط به دست هنرمندان ایرانی ممکن بود. اکنون یکی از یادمان‌های میراث کهن ایران چند کیلومتر در شرق ایسای مایانه در برای عملیات جنگی چشمه صلح در شمال سوریه جلب کند. در واقع ائتلاف برای جنگ در خارج نزدیک ترکیه با همدلی برای صلح در حوزه تمدنی ایران، هم‌زمان شد. هرچند آنچه در شوشی روی داد، بازتاب چندانی در رسانه‌ها پیدا نکرد؛ اما اتفاقاً به نظر می‌رسد همین رویدادها هستند که برای این سنت تعاملی بین مسلمان- مسیحی پیش‌ازاین نیز در منطقه وجود داشت؛ یعنی زمانی که روس و سپس عثمانی ترکیب جمعیتی منطقه را دستخوش و تمدن فراهم شود.

سالار سیف‌الدینی

این روزها خاورمیانه یک بار دیگر شاهد آشوب و کشمکش قومی و دینی است. شمال سوریه صحنه یکی از پیچیده‌ترین بازی‌های ژئوپلیتیکی به‌منابه صفحه شطرنج شده است. قدرتی خارجی یک جغرافیای مشخص را ترک کرده و قدرت دیگر جایگزین شده است. نیرویی رفته و نیرویی دیگر آمده است. عملیات نظامی ترکیه در شمال سوریه شاید وضع سوریه را بدتر کند و شاید هم قلمرو دولت را گسترده‌تر کند؛ اما پیامد هرچه باشد، موجب نگرانی است؛ زیرا خشونت زائدالوصف سربازان و نظامیان ترکیه بود که منطقه را به این روز گشاند. صد سال از فروپاشی عثمانی می‌گذرد؛ اما این منطقه هنوز با پیامدهای این گذار وحشتناک، از قتل‌عام ارمنه و آشوریان گرفته تا سرکوب کردها و عرب‌ها دست‌وپنجه نرم می‌کند. ماترک عثمانی برای منطقه خشونت و الحاق‌گرایی بود. از قرارداد سور و لوزان گرفته تا قرارداد آنکارا که وضعیتی مشروط برای موصل و کرکوک ایجاد می‌کرد. در هر نقطه از تپه‌های نوار شکننده خاورمیانه یادگاری از زخم‌های عثمانی پابرجاست که با برآمدن نوع‌نمائی‌ها سر باز می‌کند. مرزهای سیاسی و خطوط قراردادی در بخش مرکزی خاورمیانه، پیچیده‌ترین شکل را به خود می‌گیرد؛ زیرا مرزهای سیاسی منطبق بر خطوط فرهنگی و زبانی نیستند. به‌همین دلیل هرازگاهی مشکلاتی ناشی از عملکرد مرز تبدیل به بحران می‌شود. علاوه‌برآن به باور کارشناسان هنوز نقاطی از این منطقه به صورت بی‌طرف یا منطقه حیال با خطوط تماس یا آتش‌پس اداره می‌شود که هر لحظه ممکن است به صورت موضوعی برای شروع بحرانی جدید باشد. طرح ترکیه برای عملیاتی‌کردن منطقه امن یا حیال ۳۰ کیلومتری، یک مورد دیگر به همه آنها اضافه خواهد کرد. اما در این سو در ماورای قفقاز، شکل دیگری از گفت‌وگوی ادیان و تعامل بین ملت‌ها در جریان است. در شهری کوچک اما قدیمی به نام «شوشی» در قلب ناگورنو- قراباغ یک مسجد ایرانی با سابقه حدود دو قرن، به سه هزینه و تلاش ارمنستان و نهادهای مدنی ارمنی مرمت و احیا شد. یکی از معدود موارد در سال‌های اخیر که مسیحیان و مسلمانان تعاملی سازنده را عملیاتی کرده‌اند. گویا این سنت تعاملی بین مسلمان- مسیحی پیش‌ازاین نیز در منطقه وجود داشت؛ یعنی زمانی که روس و سپس عثمانی ترکیب جمعیتی منطقه را دستخوش

ادامه در صفحه ۲